

امر مطلق و مفاهیم مربوط به آن در بودیسم مهاییانه

حسن نامیان^۱، سجاد دهقان زاده^۲

۱- دانش آموخته کارشناسی ارشد ادیان و عرفان دانشگاه شهید مدنی آذربایجان

۲- استادیار دانشگاه شهید مدنی آذربایجان

چکیده

در بودیسم مهاییانه، نظریات فلسفی وسیعی پیرامون امر مطلق و تجلیات آن شکل گرفته است. مکتب‌های فلسفی مهاییانه، به خصوص دو مکتب «مادیمیکه» و «یوگه چاره» به سوی اعتقاد به وجودی مطلق گرایش یافتند که اساس پدیده‌های غیر واقعی را تشکیل می‌داد. در این مکاتب، وجود مطلق با نام‌هایی همچون «دهر مه کایه»، «شونیتا»، «تاتهاته»، و «نیروانه» توصیف می‌شود. در مهاییانه، همچون جریانهای عرفانی سنت‌های بزرگ دینی، فرض غالب این است که واقعیت غایی، نامتناهی و فراتر از اندیشه و زبان بشری است و همه اشکال حیات در مراتب مختلف، تجلی این حقیقت به شمار می‌روند. نظریه «سه جسم بودا» تبیینی از سطوح و مراتب واقعیت و حقیقت ارائه می‌دهد و مفهوم «اوپایه»، راههای مختلف تجلی واقعیت غایی را به عنوان وسیله هدایت موجودات به مرتبه والای بودا شدن، نمایان می‌سازد. غایت اصلی این پژوهش که به روش توصیفی و تحلیلی صورت پذیرفته، شناسایی دقیق‌تر امر مطلق و مراتب و سطوح تجلی آن در بودیسم مهاییانه می‌باشد. **واژگان کلیدی:** بودیسم مهاییانه، امر مطلق، شونیتا، دهر مه کایه، نیروانه